

Изгледено на стр. 2

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ 100, офис 8 (срещу Митницата)

ИНТЕЛИГЕНТНИТЕ СОФТУЕРНИ РЕШЕНИЯ НА ОТДЕЛ „ПРОГРАМИРАНЕ“

Екипът от специалисти разработва програми за нуждите на „Арсенал“

Отдел 0/643 „Програмиране“ е създаден като самостоятелно звено към дирекция „Управление на процесите“ на „Арсенал“ АД през 2016 година с цел проектиране, програмиране и внедряване на софтуер за потребностите на дружеството. Негов ръководител от тогава досега е магистърът по специалността „Информатика“ Румен Москов. Екипът се състои от петима души – магистри, като в момента една от колегите е в отпуск по майчинство. За да са в крак с динамично развиващото се дигитално време, всички непрекъснато четат и надграждат знанията си. До момента са разработени 20 програми по задания на ръководството на „Арсенал“. Ползват се от служителите на територията на дружеството, като програмите непрекъснато се поддържат и обновяват.

Близко 400 хиляди посещения има уеб-порталът на „Арсенал“ АД – Webarsenal от неговото въвеждане през 2019 година до

влекателен за погледа, приятен и удобен за ползване. Но това са видимите му качества. Отделните модули са незаменим и ценен помощник в работата на специалисти от различни

Всяка сутрин екипът на отдел „Програмиране“ се събира, за да обсъди задачите за деня. От ляво надясно: Светослав Стоянов, Румен Москов, Галя Карагитлиева, Здравка Богданова

днес. Този перфектен програмен продукт е разработен от служителите на отдел „Програмиране“. Той може да се ползва от всеки работещ на територията на предприятието, чийто компютър е част от фирмената мрежа, след направена регистрация и получено ниво на достъп. Уебпорталът на „Арсенал“ впечатлява със стил и интелигентно дизайнерско решение, което го прави при-

работа, програмистите от отдела провеждат разговори с експертите от дружеството в съответната област и съставят схеми. На тази база се разписва програмният код, който се разработва на части, като всяка част минава на вътрешен тест и се представя на възложителя.

На стр. 3

„Арсенал“ обновява Детска градина „Буратино“

Всички части от сградния фонд на ДГ „Буратино“, известна като арсеналската детска градина, ще бъдат основно ремонтирани с помощта на „Арсенал“ АД. И това е не само защото детското заведение се намира на територията на най-голямото машиностроително предприятие в България, а защото подкрепата на дружеството през годините е сигурна и изключително полезна са всяко от ръководствата на детската градина. Тази грижа за децата на арсеналци е част от мащабната социална политика на компанията.

Обновяването започна още през есента на 2024-та с основен ремонт на бившия Музикален салон. Арсеналските строители от Строително-ремонтния цех на дружеството с ръководител Татяна Ирязова направиха покривната конструкция, а после в реконструкцията се включиха и други фирми. Всяка от строителните дейности е планирана от ръководството на „Арсенал“ и финансирана от фирмата. Извършено е външно саниране на сградата, последвано от пълното обновяване на помещението, включващо боядисване, изграждане на нови ел.- и ВИК-инстала-

Една от обновените сгради на ДГ „Буратино“

ции, санитарни възли, поставяне на ново ламинирано покритие на пода.

Ремонтът на т.нар. Музикален салон окончателно приключи този януари. Предстои една от групите да се премести в реновираното вече помещение, след което ще започне ремонт на освободената част от сградния фонд. Строителните дейности ще продължат по същата схема до пълното обновяване на детското заведение.

На стр. 3

НОВО! Дигитален Ваучер Храна

Социална придобивка от ново поколение, с която работодателите мотивират служителите си, пестят време и оптимизират разходите си.

100% дигитално решение, с което служителите:

- + Плащат лесно и бързо с телефон или пластика
- + Имат достъп до мобилно приложение
- + Следят баланса и разплащанията си

Идънред България е оператор на ваучери за храна и лидер в предплатените корпоративни решения за служители.

За повече информация сканирайте QR кода или посетете: www.edenred.bg/edenred-plus/voucher-hrana

ИНФОРМАЦИОНЕН ПОРТАЛ ЗА КАЗАНЛЪК И РЕГИОНА

ZAKAZANLAK.BG

Обективната журналистика е тук: www.zakazanlak.bg

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, www.oreshaka-bg.com

Ресторант Орешака Казанлък

СТАНИ ЧАСТ ОТ НАШИЯ ЕКИП!

„НИМЕКС“ ЕООД

ЕИК 123094839

Ресторант „Орешака“

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

- Хигиенисти;
- Сервитьори;
- Готвачи;
- Управители.

Необходим документ при кандидатстване:
* Автобиография

За повече информация: 0700 70 717

„Алтернативата на гражданите“ подкрепи отбора на Казанлък по легороботика

Коалиция „Алтернативата на гражданите“ – Казанлък, подкрепи казанлъшкия отбор по легороботика CyberRobo към Детската академия по програми-

League, сезон 2024-2025. Коалицията осигури необходимите средства за Тема-

и логистика за състезание-то. Иван, Борислав, Калина, Божидар, Борис, Йоан и Денислав са изключително благодарни за подкрепата и са мотивирани в своята подготовка и изява. Това е второ участие на отбора на престижното състезание. След като в сезон 2023-2024 се представиха блестящо – 5-и в управлението на робота в категория „Робоигра“, от 26 отбора за България, те привлякоха вниманието на общинските съветници от „Алтернативата на гражданите“ и чрез едноименната фондация отбиха получиха финансова подкрепа. ДАПР „ИКТ Център“ започна обучение по роботика като експеримент през 2018 г. и веднага се включи в националното състезание „Роботика за България“, където казанлъшките 4-класници победиха отбори с гимназисти и спечелиха 2 купи – за второ

място на регионално и трето на финала. Този успех окуражи Центъра, в който продължиха с още обучения и отбори. Към Lego бе добавен и Arduino микроконтролер. От 2018-а досега са спечелени 6 купи – 1 до 3-то място и над 50 отборни грамоти за класиране на първите места в 4-те категории на състезанието „Роботика за България“. FIRST LEGO League (FLL) е глобална образователна програма, която насърчава децата и младежите да развиват умения в науката, технологиите, инженерството и математиката (STEM), като същевременно се забавляват и работят в екип. FLL обхваща над 110 страни и включва повече от 700 000 участници на възраст между 10 и 16 години, които преминават през локални, регионални и национални етапи, за да се класират за Световното първенство.

От 2023 г. България се включва във FLL, а през 2024 г. се проведе фестивал в Пловдив, на който бяха поканени само класираните 24 отбора от „Роботика за България“. В това число бяха и представителите на Казанлък, който е един от 13-те града с отбори на първия фестивал. През 2024 г. се състоя първото национално състезание за България в Бургас. Допуснати бяха за участие само организациите и училищата, класирани предишната година. ДАПР „ИКТ Център“ се включи с максимален брой отбори – два. CyberRobo с ученици на възраст 11-12 години се представи много добре с 5-о място в категорията „Робоигра, управление на роботите“ и 8-ми в крайното класиране. Това е постижение при 26 най-добри отбора, повечето с участници от професионални гимназии! Тази година децата отново ще премерят сили в сезон '2025 и ще го направят благодарение на подкрепата на „Алтернативата на гражданите“ – Казанлък.

След отличното представяне на състезанието през 2024 г. ране и роботика (ДАПР) на „ИКТ Център“ за неговото участие в Световното състезание First Lego тичен пакет FLL CHALLENGE, състезателен Lego Spike комплект, такса за участие

Нова настилка и ремонтирани стълби до Автогарата

Казанлъчани и гостите на града, чийто път преминава покрай Автогарата, вече се радват на нов тротоар и ремонтирани стълби в пешеходното пространство, намиращо се южно от ул. „Братя Миладинови“ и западно от Автогара-Казанлък. Предложението за ремонт на този участък бе направено от общинските съветници от „Алтернативата на гражданите“ и бе едно от 15-те техни предложения, които влязоха в Бюджета на Общината за 2024 година. Пространството с площ около 80-90 кв. м бе в доста лошо състояние, макар и недалеч от центъра на града и в близост до две възлови точки – Автогарата и ж.п. гарата на Казанлък. Дълго време част от настилката беше изкъртена или напълно липсваше на

места, а стълбите бяха изронени. Именно това наложи съветниците от „Алтернативата на гражданите“ да внесат предложение за ремонт и обновление. В края на януари 2025 г. ул. „Братя Миладинови“ е частично преасфалтирана, стълбите са оздравени, а на по-ниското ниво на улицата са положени нови плочки, дори са съчетани сиви и жълти на цвят. Хората, които ежедневно преминават от тук, се надяват, че ще се помисли в новия общински бюджет да влезе и предложение за пешеходен път от юг. Там тротоарът е напълно занемарен, а Автогарата отвсякъде е оградена с мрежа и след определен час вечер е заключена. Всичко това затруднява пешеходното придвижване в тази зона.

Журналистът Ваньо Стоилов издаде книга с подкрепата на „Арсенал“

„Ноти от мелодията на живота“ е най-новата ми книга, която ще представим заедно

Петър Рахманлиев. Уви, загубата на Петя за пореден път показва, че книги като тази са и ценни документи за времето си – чрез тях остават живи хората, които вече сме загубили. В тази книга такива са още голмайсторът на футболния „Берое“ за всички времена Петко Петков, големият борец Никола Динев, лекоатлетът от Сливен Михаил Желев, футболният треньор Ферарио Спасов, певците Емил Димитров и Маргарита Димитрова, която някога изпя по неподражаем начин „Любовта на скитника“.

В основата обаче са няколко интервюта с виртуоза Иво Папазов-Ибрама, за когото все още не е написана книга, а заслужава, и то как! Тъкмо от неговата музика извира нотите на живота, които ми дадоха увереността, че книги като моята имат право на живот и заслужават да бъдат написани.

Тази книга живее благодарение на спонсорите, които ме разбраха и ми подадоха ръка – първо „Арсенал“ АД – Казанлък, след това и Община Стара Загора и „АЕС България“, за което ще им бъда вечно признателен. Надявам се, че както и при представянето на първите ми две книги в Казанлък – „Милиони стъпала към Бога“ и „Сплав човешка“, на 6 февруари в къщата на Чудомир ще стане интересен разговор“.

Ваньо Стоилов, кореспондент в „24 часа“ за област Стара Загора

но с директора на казанлъшкия музей „Искра“ д-р Момчил Маринов на 6 февруари, четвъртък, от 17.30 часа в къща музей „Чудомир“ в Казанлък – отправя покана към казанлъчани авторът Ваньо Стоилов. – В нея са събрани интервюта и очеркови скици за 41 човека, с които ме е срещнал моят вече 45-годишен път на журналист. Изборът за героите на тази книга не беше лек, тях ги обединява едно – че са все хора с добавена стойност, които не бива да бъдат забравяни. Това са предимно спортисти и музиканти, затова съм ги подредил според принципа на предаването на програмата „Хоризонт“ на БНР „Спорт и музика“ – материал за спортист, материал за музикант. Все едно първо слушаме репортаж от спортно състезание, след това звучи песен и пак репортаж...

Казанлъшкото участие е с лекоатлетката Петя Пендарева, с която наскоро се разделихме завинаги, и легендарният треньор

Млади математици играят в благотворителен спектакъл

Благотворителен музикално-театрален спектакъл – откъс от пиесата „Дамата с кученцето“ по Антон П. Чехов, ще изнесат ученици от ППМГ „Никола Обрешков“ в Казанлък на 31 януари. С приходите от билети гимназистите ще подпомогнат функциониранието на параклиса „Св. Анна“ към общинската болница МБАЛ „Д-р Хр. Стамболски“. Идеята за дарението идва, след като гимназистите научават, че малкият православен храм е издигнат с дарения преди повече от 20 години, но към момента той не е отворен всеки ден за миряните поради липса на персонал. Учениците решават да сложат началото на гражданска инициатива за създаване на фонд, който да осигури заплащането на труда на църковен служител, ангажиран ежедневно с параклиса.

В Инициативния комитет през 2003-а са бившият управител на болницата д-р Христо Христов и сегашният – д-р Кети Маналова, художниците Христо Генев и Иван Гайдаров и други общественици. Храмът, издигнат с благословието на митрополит Галактион и изписан от Албена Димитрова, отваря врати за по-малко от две години. „Инициативата за благотворителния спектакъл е изцяло на учениците“, сподели директорът на Математическата гимназия Красимир Дамянов,

член на Коалиция „Алтернативата на гражданите“, създадена от генералния директор на „Арсенал“ инж. Николай Ибушев. В училището подобни начинания не са изключение. Спектакълът, който ще се играе сега, е представян благотворително и миналата година, когато целта бе набирана на средства за кабинетна по биология. Играл е и за Деня на учителя, за Деня на самодейността в ОУ „Св. Паисий Хилендарски“ и в читалището на с. Виден. Младите дарители очакват щедрата подкрепа на казанлъчани от 17.30 ч. на 31 януари в залата на театър „Любомир Кабакчиев“. Събраните средства актьорите Божидар

Гайдарова, Йоан Пейчев, Радост Иванова, Стефан Чернев и Христиана Харалампиева ще връчат на управителя на болницата д-р Кети Маналова в отделно организирано събитие. Спектакълът е със специалното участие на Виктория Налбантова, бивша възпитаничка на ПМГ, и Елица Попминчева. Благотворителното начинание става възможно със съдействието на Община Казанлък и общинския театър, които предоставят залата безвъзмездно.

Диана Рамналиева

От стр. 1

ИНТЕЛИГЕНТНИТЕ СОФТУЕРНИ РЕШЕНИЯ НА...

Когато са готови всички модули, цялата програма отново се тества и се определят служителите, които ще работят с нея. Лицата с достъп задължително полагат изпит и едва тогава програмният продукт влиза в реална употреба. За да се

направи един прецизен във всяко едно отношение софтуерен продукт, работещ съобразно изискванията на заданието, са необходими специфични знания, като отлично познаване на няколко програмни езика и владеене на английски

език. Накратко, изискват се хора с висока професионална квалификация и креативност. „Хората в моя екип са точно такива – можещи и знаещи. Притежават творческо мислене, защото всяка задача е различна от предходната. Всеки е изключително отгово-

рен и стриктен. Зад положителните резултати стои един сработен екип от професионалисти. Няма индивидуални успехи – те са плод на общи усилия, отговорност и личностни качества”, – подчертава Румен Москов. От огромно значение за

успеха на тяхната работа е доверието, което гласува ръководството на „Арсенал“ АД на отдела. И всеки един служител от екипа защитава това доверие със своя принос към съвременното развитие на дружеството.

Юлия Младенова

От стр. 1

„Арсенал“ обновява Детска градина „Буратино“

„Изключително сме благодарни на ръководството на „Арсенал“, което откликна на всяка наша молба и инициатива. С такава подкрепа се работи много добре, – признателна е Гертана Палиева, директор на ДГ „Буратино“. – Радвам се на това дългогодишно сътрудничество в името на децата, защото всички, което правим, го правим за тях. Екипът ни е горд и с това, че от училищата, в които постъпват нашите възпитаници, отзивите са, че буратиночетата са най-будните и

най-подготвените деца. Това е голямо признание и ние ще продължим да го защитаваме и занаят предължим да го защитаваме и занаят. Градината спечели два про-

екта по национални програми на МОН, които ще помогнат за подобряването на обучителния процес. Първият е по „Безопасност на движението“. Ще бъде изградена площадка, която ще помогне на малчуганите да забавен начин да научат правилата за безопасно движение по улиците. В двора на детската градина в момента се изгражда нова площадка, на която ще има светофар, пешеходни пътеки, пътни знаци и още – стоп-палка, каски, велосипед. С тях ще се демонстрират различни

ситуации, случващи се с участници в движението, в които децата могат да попаднат. „Във физкултурния салон има друга, подвижна площадка, която се използва за същата цел при лошо време, – споделя още Палиева. – В изграждането на външната площадка активно помагат и арсеналци, които, както винаги, са сигурен наш партньор и приятел“. Вторият проект „Мой свят“ е по програма „Хубаво е в детската градина“ и е насочен към обучението на по-големи-

те деца. В него, чрез получения Лего конструктор, те ще създават различни ситуации, свързани с изучаване света на животните, на околния свят и други подобни теми.

Димитър Бахчеванов

Урок по безопасност на движението във физкултурния салон

Арсеналци помагат и при изграждането на външните площадки

100 ГОДИНИ ОТ ПЪРВИЯ КАМЪК

18 октомври 1925 година. Опълченци от Шипка и доброволци от Сливница участват в народното тържество по полагане на първия камък на Механо-техническото училище в Казанлък. Общоградското шествие, преминало през града с военна музика и знамена, се води от министъра на войната по това време, казанлъчанинът ген. Иван Вълков. Тук са кметът на града и председател на Строителния комитет Дечко Христов, окръжният управител Ставро Андреев, главният секретар на министерството на търговията Соколов, началникът на професионалното образование Васил Ранков, народният представител Петко Стайнов, Казанлъшкият общински съвет, член на който е Константин Бозвелиев, представители на редица държавни органи, гражданството. Върху пергаментова хартия в 3 екземпляра е записан актът за постройката, като единият от тях е поставен в основния камък на сградата.

Механотехникумът днес

Училището се изгражда по волята на дарителя – казанлъчанинът Иван Хаджиенов, който завещава 1 милион златни лева за построяване на занаятчийско училище в Казанлък. Парите са внесени в Министерството на народното просвещение през 1923 г., а през 1925 година държавата отпуска още 1.5 милиона лева, които се прибавят към дарението, за изграждане на професионалното училище. Първият план-проект на механо-техническото училище е на арх. Атанас Донков, автор на проекта на Паметника на Свободата на вр. Шипка. Идеята на строителите на Механото е била учениците не само да се обучават, но и да произвеждат машини, които да се продават. Дори е била замислена ж.п. линия да свързва училището с гарата, за да се превозва произведената продукция. И наистина първите випуски са произвеждали стругове, които са били продавани. По-късно в техникума са произвеждали бормашини и също са ги продавали. В началото учениците внасяли определена такса за обучение, която в края на годината им се възстановявала. Първият випуск завършва през 1928 г. и абитуриентите, ентузиастично от успешното завършване, се отказват от внесената гаранционна такса, като с тези средства се закупува оборудване за работилниците. Инж. Иван Тошков е първият директор на Механо-техническото училище. Общо 16 са неговите директори до момента, като най-дългогодишен е инж. Христо Гъдев. Над 25 000 са учениците, завършили Механотехникума в града. Голям процент от тях са продължили образованието си във висши учебни заведения. Сред възпитаниците има водещи инженери, учени и личности на отговорни постове в региона и страната. За заслуги към училището в неговата съвременна история със званието „Почетен хаджиеневец“ са удостоени трима арсеналци – генералният директор на дружеството инж. Николай Ибушев, ръководителят на направление „Образование, квалификация и кариерно развитие“ инж. Владимир Чучумишев и инженер-конструкторът Николай Куцаров.

Юлия Младенова

В ПГ „ИВАН ХАДЖИЕНОВ“ ПРАВЯТ ФИЛМ И ЮБИЛЕЕН СБОРНИК

Кулминацията на честванията на вековния Юбилей на Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“ в Казанлък ще бъде на 25 април 2025-а, но всички по-големи мероприятия през тази година са посветени на годишнината, каза директорът на училището Георги Даскалов. В ход е инициативата „Кутия за спомени“, в която бивши възпитаници на Механотехникума могат да разкажат своите преживявания по време на обучението си, да дарят снимки и други материали, свързани с историята. На юбилея бе посветен и проведен турнир през м. януари турнир по тенис на маса.

Настоящият директор Георги Даскалов

В гимназията работят и за създаването на филм и юбилеен сборник. Видеото ще бъде с акцент върху последните постижения на хаджиеновци, а сборникът ще обхване цялата вековна история и ще бъде придружен с богат илюстративен материал, съобщават от училищното ръководство. „На времето открихме близо 50 филмови 16-милиметрови ролки, заснети през годините от тогавашния Кино клуб. Ако успеем да намерим работещ прожекционен апарат, идеята ни е да прегледаме лентите и да дигитализираме най-ценните от тях“, сподели директорът. Вече започнаха училническите кръгове на състезанията под егидата на МОН. Наскоро се проведе съревнованието по приложна електроника „Знам и мога“. Предстоят надпреварите за най-добър техник и най-добър строител. През април, Месецът на професиите, ще се проведе станалото традиционно техническо състезание „Арсенал“ – дом за ДОМИНО“. То се организира по инициатива на ръководството на „Арсенал“ АД – първият и най-голям партньор в дуалното обучение на ПГ „Иван Хаджиенов“. Това ще

бъде третото му издание, в което участват възпитаници на гимназията от специалностите „Мехатроника“ и „Машини и системи с ЦПУ“. На 14 април в зала „Иван Милев“ в Казанлък ще бъде открита юбилейната изложба „100 години история“. На 25 април тържествата ще започнат в 11.30 часа с инициативата „На кафе със спомени“. Денят на отворените врати, наречен професиографска обиколка „Иван Хаджиенов – непознатият познат“, започва в 12.30. При обиколката бивши и настоящи възпитаници, преподаватели, партньори и приятели на Механото, едно от най-старите технически училища в България, ще могат да видят предварително обособени зони – работилниците, учебните кабинети, музея и др. В 14.30 часа ще бъдат поднесени цветя и венци пред паметника на патрона в училищния двор, след което започва традиционното шествие на хаджиеновци по улиците на града. От 16.30 часа е тържественният концерт в Дома на културата „Арсенал“. Програмата за юбилея ще бъде допълнена с още мероприятия през цялата година. Ди-

На традиционния Технофест щандът на „Арсенал“ винаги е най-атрактивен

ректорът Георги Даскалов се надява да бъде завършен и ремонтът на две от помещенията в училището, едното от които е работилница за учениците от специалността „Строителство и архитектура“.

Димитър Бахчеванов

„АРСЕНАЛ“ АД**Предлага работа за
ЕЛЕКТРОНЧИК**

Местоположение: гр. Казанлък
Тип на заетост: Пълен работен ден

Ние, „АРСЕНАЛ“ АД, търсим мотивирани и талантиви електрончители, които да се присъединят към екипа ни. Ние сме отворени към кандидати от всички нива на опит, които могат да демонстрират умения за разработване на схеми и печатни платки.

Образование и квалификация:

• Висше образование: електроника, електронно-изчислителна техника, мехатроника.

Допълнителни изисквания:

• Опит в разработване на схеми и печатни платки, умение за работа с приложен софтуер за разработване на схеми и печатни платки

Личностни качества:

• Отлични аналитични умения и способност за решаване на проблеми.
• Добри комуникативни умения, лоялност, отговорност и способност за работа в екип.
• Способност да работите със срокове и да се справяте с множество задачи едновременно.
• Поддържане на документацията за разработените приложения.

Предимства:

• Добра компютърна грамотност, познания в програмни езици и технологии
• Владее на английски език
• Възраст от 22 до 55 години.

Ако смятате, че отговаряте на изискванията и искате да се присъедините към нашия екип, моля, изпратете своето CV и мотивационно писмо на адрес: kadri@arsenal-bg.com

Лице за контакт:

Росен Русев, Направление „Автоматизация на инженерните процеси“

Тел: +359885397096 ; +359898423265

„Арсенал“ АД

Предлага работа за

**ИНЖЕНЕР ХИМИЧЕСКИ ПРОЦЕСИ
В ЗАВОД 4****ЗАДЪЛЖЕНИЯ:**

1. Разработва нови технологии и подобрява съществуващите, с цел увеличаване на производителността на труда и намаляване на разходите на основни и спомагателни материали, ел. енергия и др., оказващи влияние на качеството и себестойността на произвежданата продукция в областта на корозионната защита на готовата продукция съобразно изискванията на нормативно техническите документи;
2. Постоянно контролира качеството на различните покрития и консервация на корозионна защита, обуславящи пригодността на готовата продукция за удовлетворяване на изискванията в съответствие с предназначението ѝ;
3. Извършва необходимите разчети за химикали и другите материали, необходими за изпълнение на утвърдените технологии и оформя съответната документация и ги представя за утвърждаване по съответния ред;
4. Анализира и систематизира получените резултати от измервания и изпитване на готовата продукция и информира за тях ръководителя на отдела;
5. Участва при разработването и внедряването на нормативно техническите документи за използваните в производството суровини и материали, както и при установяване на разходните норми и допустимия брак в производството;
6. Анализира произтичащите от качествата на суровините и материалите и от съблюдавания технологичен режим причини за допуснатия брак и дава предложения за тяхното отстраняване;
7. Участва в приемателните комисии при извършване на ремонти на оборудването и съоръженията и дава мнения относно качеството на извършваните ремонти;
8. Провежда текущ контрол по състоянието на технологичното оборудване и уведомява ръководителя на отдела за установени нередности;
9. Участва при съставянето на актове и протоколи за качеството на материалите и за допуснатия в производството брак и ги подписва.

**НЕОБХОДИМА КОМПЕТЕНТНОСТ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЛЪЖНОСТТА**

1. Да знае техническата и технологичната документация на производството;
2. Да знае нормативните актове и вътрешните инструкции, определящи изискванията за качествените параметри на готовите изделия;
3. Да знае реда и изискванията за извършване на химико-физическите измервания, анализи и изпитвания в хода на производството;
4. Да знае стандартите, нормативите и други изисквания за оформяне на резултатите от извършените химически изследвания и анализи.

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА
ДЛЪЖНОСТТА**

1. Висше образование, специалност „Химия“;
2. Стаж по специалността – 1 година;
3. Да познава нормативните актове, свързани с българските държавни стандарти.

Работещите в „Арсенал“ ползват всички придобивки от социалната програма на дружеството, включително ежемесечните ваучери за храна, празничните бонуси и бонусите към работната заплата.

Желаещите да кандидатстват могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД: www.arsenal-bg.com/kadri, да ги получат от Офис № 1 „Пропуски“ на Централния портал на дружеството в Казанлък бул. „Розова долина“ № 100 или в Офиса на „Арсенал“ АД в Стара Загора – бул. „Цар Симеон Велики“ № 118.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени в посочените офиси в Казанлък и Стара Загора.

Всички позиции, за които „Арсенал“ АД търси работници и специалисти, са публикувани на фирмения сайт:

<https://www.arsenal-bg.com/jobs>.

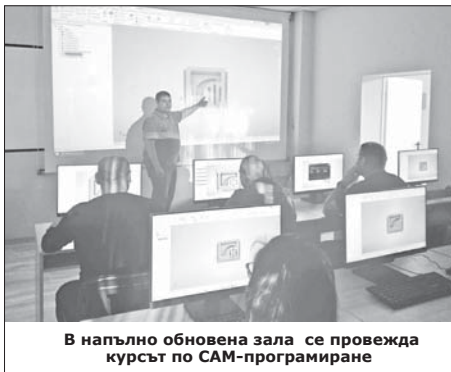
Тел. за контакти: 0882987799; 0882987754; 0431/57747; e-mail: kadri@arsenal-bg.com

ТЕХНИЧЕСКИЯТ КОЛЕЖ ОБУЧАВА ПО САМ-ПРОГРАМИРАНЕ

Съвременното машиностроително предприятие може да бъде конкурентоспособно и успешно да заема своята пазарна ниша, ако изпълнява следните условия: да съкрати до минимум срока за подготовка на производството и предлагането на продукцията на пазара, да постигне по-ниска себестойност и по-добро качество на продукцията, отколкото основните конкуренти. Всичко това става възможно чрез използване на високотехнологични и точни металорежещи машини с ЦПУ и генериране на управляващи програми чрез широкофункционални САМ-продукти.

В отговор на това в специалността „Технология на машиностроенето“ на Технически колеж-Учебна база Казанлък се предлага обучение по САМ-програмиране. Целта на учебната дисциплина е студентите да придобият необходимите знания и умения за разработване и генериране в офисна обстановка на управляващи програми за обработващи центри, стругови машини с ЦПУ и стругови центри за обработване

на детайли с висока сложност. Основните въпроси, разглеждани в лекционния курс, са свързани с използването на специализиран програмен продукт в областта на САМ-програмираето: основни по-

В напълно обновена зала се провежда курсът по САМ-програмиране

те упражнения затвърждават знанията на студентите и създават у тях умения да решават задачи от тематиката на курса. Курсовата работа съдържа две задания, които способстват за развиване на способности за самостоятелно решаване на проблеми с практическа насоченост.

През тази учебна година курсът по САМ-програмиране се провежда в изцяло обновената компютърна зала „CAD/CAM/CAE“. Доставени са мощни компютърни станции с технически характеристики, отговарящи на изискванията за успешна работа с един от авангардните и най-често използвани САМ-продукти в света.

Практическото обучение се води от извънния специалист в тази област – инж. Милен Дунков. Той е завършил с отличие Технически колеж - Казанлък, магистър е от Инженерно-педагогически факултет и Колеж – Сливен, където в момента подготвя и докторантура.

Доц. Пламен Угринов

**АКТУАЛИЗИРАТ РАЗПИСАНИЯТА НА
МЕЖДУСЕЛИЩНИТЕ ЛИНИИ**

Общинското предприятие „Балканинвест“ поема и междуселищните автобусни линии от 31 януари 2025 г., тъй като на тази дата изтичат договорите с досегашните превозвачи „Балканинвест“ ЕООД и „Детелина Дрита“ ЕООД. Единствен превозвач остава „Балканинвест“, който ще осъществява обществен транспорт до получаването на 9 нови електробуса по проект „Екологосъобразна мобилност – Община Казанлък – Община Павел баня“, както и след тяхната доставка. Другият превозвач „Детелина Дрита“ е отговорил отрицателно на запитването на Община Казанлък да поеме обществен транспорт в промеждутъка от 31 януари до получаването на новите електробуси. Това налага прилагането на спешна мярка, а именно „Балканинвест“ ЕООД да поеме превозите между населените места в общината, считано от 31 януари 2025 г. На общинските съветници е предложен проект на договор между Община Казанлък и общинското предприятие.

Становището на „Балканинвест“ е, че е необходима актуализация на маршрутните разписания на

междуселищните автобусни линии с цел оптимизация, по-голяма ефективност, по-комфортно пътуване и опазване на околната среда. Според Общината, разписанията до момента не съответстват напълно на графика на учениците и на работещите на смени в казанлъжките предприятия, а в някои случаи не осигуряват възможност за прибиране на хора като инвалиди и пенсионери до съответното населено място. Предвид всичко това, администрацията предлага на общинските съветници актуализация на маршрутните разписания на междуселищните автобусни линии от общинската транспортна схема. По думите на ресорния заместник-кмет Даниела Коева, промените са на база предложения на граждани и кметове на населените места. Ще бъде увеличен броят на курсовете до селищата, ще бъдат въведени курсове на автобусите в по-ранен и в по-късен час, за да обхванат работещите на смени и да се постигне по-висока удовлетвореност от обществен транспорт в община Казанлък.

От Алеята на славата: МАРИЯ КИРИЛОВА СЕ ГРИЖИ ЗА „КРЪВОНОСНАТА СИСТЕМА“ НА „АРСЕНАЛ“

Пълна къща, добра работа и щастие у дома – това е най-хубавото

Мария Кирилова е в екипа на Завод 12 на „Арсенал“ АД с ръководител инж. Кънчо Крачавнов. Заводът отговаря за енер-

ракачански род от Шипка. До третата си година не е говорила на български. Това предопределя нейната любознателност, стремежа ѝ към образование и готовност за нови предизвикателства, като преди това внимателно преценява кой е правилният избор. Мъжът ѝ Теньо е с ениско потекло. Той също е арсеналец – работи като организатор „Външно и вътрешно коопериране“, отговаря за доставките в Завод 0.

Мария Кирилова завършва средното си образование в Казанлък, първо учи в „Никола Ланков“, сега ОУ „Чудомир“, а после в някогашната гимназия „Българска роза“ (днес ПГ „Академик Петко Стайнов“) в специализирана паралелка по машинопис. След

то хора, трудно е да създадеш свой собствен дом, често работиш без осигуровки. Когато си млад, на това не се отдава много голямо значение, но после разбираш, че не само заплащането е важно. Започваш да оценяваш по достойнство и други фактори – колегиалността, социалните придобивки, солидарността и взаимната грижа!, споделя Мария. В Англия с мъжа си решават да се завърнат в родината и в града, където имат собствен дом, тук са и близките им. „На Острова разбрах, че сестра ми се е сгодила, а аз дори не познавах зет си. Не можахме да дойдем веднага, защото нямаше планиран отпуск, а разстоянието е голямо, пътуването изискваше дълго предварително планиране. Малко след това решихме да се върнем. И това бе правилното решение, както се оказа“, казва още Мария.

В редиците на арсеналци

Всичко, което са искали, тя и съпругът ѝ намират в „Арсенал“ АД. В дружеството първи започва работа Теньо, който също има икономическа университетска специалност. Мария се появява на страниците на вестник „Трибуна Арсенал“ още преди да постъпи на работа в Завод 12. Тогава в един от броевете на изданието пишат за съпруга ѝ и има снимка на цялото им семейство. И до днес тя пази броя

Николай Арабаджиев, който също е бил в Алеята на славата преди години. Тяхната задача е да следят информацията за потреблението на електроенергия и природен газ за нуждите на различните заводи, като правят и заявките за ден напред. Такива са правилата за покупка на ток на небитовите потребители. От това до голяма степен зависи оптимизирането на разходите. От август миналата година част от необходимата електроенергия се произвежда и от пуснатата в експлоатация фотоволтаична централа в „Арсенал“ АД, която е една от значителните инвестиции на дружеството и сега спестява много средства. Фотоволтаиците работят на съвсем друг принцип в сравнение с останалите

Задружното семейство Кирилови

централи. Те нямат турбини, а произвежданият ток зависи от слънчевата активност, която влияе върху различните пластове на панелите – така се получава електроенергията на дружеството. При благоприятни условия арсеналската централа подава повече от половината електроенергия на дружеството.

„В „Арсенал“ намерих онова, което ми липсваше в чужбина. Имам много добър колектив, отношенията са приятелски, арсеналци са активни, съпричастни и инициативни. Очарована съм от социалната политика на дружеството, от запазването на традициите – например, поддържането на Художествена библиотека, организиранияте почивки и т. н. Освен това, непрекъснато се организират курсове за обучение, подкрепят се образованието и повишаването на квалификацията. Сега съм се записала в списъка на чакащите за курсовете по английски език. Въпреки че съм живяла в Англия, фактически съм учила езика само в училище, има какво да усъвършенствам. Тук за първи път се записах и в синдикал. КНСБ не само е запа-

подпомагане на синдикални членове или за други инициативи.

В пълната къща

И у дома няма време за отпускане. Мъжето около нея също са много активни. По-малките синове ходят на плуване и английски. Кристиан тренира фитнес и е футболист в юношеската школа на ФК „Розова долина“. Той учи в казанлъшката Математическа гимназия, специалност „Приложно програмиране“, и има чудесния шанс след време също да бъде в „Арсенал“ АД – по системата за дуално обучение. Братята му заеца са в ОУ „Никола Вапцаров“.

Цялата фамилия са запалени риболовци. Мария също не се дели от отбора. Любимата им плувка, най-големият ѝ трофей е 4.5-килограмов шаран. След добра слуха другите може и да отхвърят, но тя има задачата и да стотви улова. Любимата им дестинация е язовир „Копринка“. А по време на отпуските най-предпочитаните маршрути са почивната станция на „Арсенал“ в Несебър и плажовете в Северна Гърция. Там Мария е в „свои води“ – не само защото е работила дълги години там, но и защото знае добре гръцки език.

Димитър Бахчеванов

Мария Кирилова получава отличието си от Христо Ибушев, изпълнителен директор на „Арсенал“ и „Арсенал -2000“

гийното осигуряване на дружеството: производство на пара и състен въздух, промишлено и битово водоснабдяване и електроразпределение. Той е „кръвоносната система“ на фирмата. Пржката ѝ работа като диспечер „Електроразпределение“ е свързана с грижата за тази система, защото без енергия нищо не може да се създаде.

Мария е сред първенците в Алеята на трудната слава, излъчени в годината на 100-ия юбилей на „Арсенал“ в Казанлък. Енергичен и деен човек е, цени с еднаква сила и работата си, и успехите на всеки от нейното семейство. Тя и съпругът ѝ Теньо Кирилов имат трима синове – Кристиан, най-големият, е на 15 години, другите двама са 11-годишният Борислав и 9-годишният Яни. Първият е кръстен на дядо си – бившият заместник-мет на Казанлък по времето на Стефан Дервишев – Кирил Кирилов. Борислав е кръстен на свекърва ѝ, а Яни – на бащата на Мария.

Мария е потомка на голям ка-

това завършва заодно „Бизнес икономика“ в Тракийския университет, бакалавърска степен, сега учи заодно „Педагогика“, пак в Стара Загора. Това няма нищо общо с някакви планове за смяна на работата, а е една отколедна нейна мечта. „Защото човек трябва не само да мечтае, но и да сбъдва своите намерения“, казва тя.

Къде е най-хубаво? У дома!

Преди да постъпи в „Арсенал“, Мария упражнява различни професии. Работи няколко години и в чужбина – по-дълго в Гърция, в северната част на страната, над Солун, и във Великобритания, в Норич. Като много други свои сънародници, тя търси по-високи доходи и по-добър живот. В странство е била на различни позиции – сервитьорка, барманка, управителка на заведение, камериерка... „Не мога да се оплача от заплащане или от лошо отношение към мен, но разбрах, че това не е моето бъдеще. В чужбина винаги си чувстваш различен от повече-

С броя на в. „Трибуна Арсенал“ за фамилията от 2016-а

от 2016-а, в който е публикуван материалът.

На работното си място Кирилова е заедно с колежата си

35 години отбеляза СФММ на КТ „Подкрепа“

Трима представители на ФСО на „Подкрепа“ в „Арсенал“ участваха в честването

На тържеството на СФММ – от ляво надясно: Светлана Станчева, Любомир Лалев, Стефка Примова и Даниела Добрева-Костова

На 24 януари Синдикалната федерация на машиностроителите и металоработниците (СФММ) на КТ „Подкрепа“ отбеляза 35 години от своето създаване. По повод годишнината представители на синдикалната структура от цялата страна се събраха, за да празнуват рождения ден на Федерацията, да обменят добри думи за свършената от тях работа като синдикалисти и да споделят общи проблеми, на които търсят решения.

Тържеството бе уважено от основателя и дългогодишен лидер на КТ „Подкрепа“ д-р Константин Тренчев, от президента на синдиката Димитър Манолов и вицепрезидента Иоанис Партениотис, конфедерални секретари, председатели на федерации и на синдикални регионални съюзи, както и от председателите на всички секции в СФММ.

За рождения ден на СФММ пристигнаха и много гости – партньори на синдиката, сред които директори на фирми, в които Федерацията има структури, председателят на Българска браншова камара „Машиностроене“ Виолин Ненов и други. Домакини на честването бяха председателят на СФММ Стефка Примова и заместник-председателят Димитър Атанасов. Специално участие в честването на годишнината взеха и трима представители на КТ „Подкрепа“ в „Арсенал“ АД – Любомир Лалев, председател на Фирмената синдикална организация, Светлана Станчева, заместник-председател на организацията и член на Изпълнителния съвет на СФММ, и Даниела Добрева-Костова, член на арсеналската структура. Цветанка Пискова, председател на Синдикалния регионален съюз на „Подкрепа“ – Казанлък, също бе сред официалните гости на тържеството.

Юлия Младенова

НА ПРАЗНИЧНАТА ТРАПЕЗА

ЗА МЕЗЕТО: УНИКАЛНАТА РЕЦЕПТА НА ИНЖ. ДИМИТРОВ

Инж. Димитър Димитров от 0/441, направление

Димитър Димитров на Трифон Зарезан, 2020 г.

„Проектиране, инвестиции и строителство“ на „Арсенал“ АД,

отново е в челната тройка на кулинарния конкурс „Баш майстор на енинското мезе“, провел се на Антоновден в Енина. Димитър, взел Голямата награда в първата надпревара преди две години, сега е сам кавалер в компанията на победителката Радостина Анева и втората Василена Папанова, която носи фамилията на стар енински род, прочут с неповторимия вкус на своите тънки като пръчка сухи суджучи. Рецептата на инженерера по строителни конструкции, според самия него, е традиционна. Но си иска старание и мерак, за да стигнеш добрия резултат. За Митко добрият резултат

е: мезето му до Нова година да привърши – това е знак за качество. Така е и тая година. За конкурса той дава последното си парче свинско филе с билки, което печели третото място. Това не е единственото мезе, което арсеналският строителен инженер приготвя сам за домашната трапеза. Всяка есен той купува от отбрано месо

качество с идеята до рождения му ден – 8-и декември, деликатесът да е съвсем готов. Суши и подправя още и врат, и бут по различни рецепти. Страстта към сухото мезе инж. Димитров наследява от баба си и дядо си. Докато са живи, те гледат стопански животни. Дядо му пълни и суджучи. Мезето на Митко има свои тайни – концентрирано осоляване, малко захар и билки за подправка по 12–15 г на килограм месо. Добавя и 40 мл бърбън на килограм. Сушенето е 10–15 дни. Съветът на инж. Димитров към начинаещите майстори е да мерак. Да почнат

Наградата на Митко за първо място в конкурса „Баш майстор на енинското сухо мезе“, 2023 г.

то свинска рибица с високо | действат с мерак. Да почнат

от най-простата рецепта и с времето да усложняват задачата. И още – да се доверяват на Българския държавен стандарт, който отколе знае за какво иде реч. Защото нищо не е от днес и не е нужно да „откриваме Америка“ на мезето. Просто следваме традицията. „Хубавото мезе иска и добро вино“, напомня Димитър. Организаторите на конкурса в Енина също знаят това. В отговор на очакванията на любителите на домашната трапеза, ден след 14-и февруари – Денят на виното и любовта, те събират и майсторите на младото вино за поредното си кулинарно състезание.

ЗА ДУШАТА: С ТРИФОНИЗМИТЕ НА ЕФРЕМОВ

„Българският Ларушфуко“. Така литературоведът доц. Марин Кадиев нарича един от арсеналските творци – тихия и скромен на вид, непретенциозен, но и дълбоко проницателен човек Трифон Ефремов, чиито сентенции критикът определя като „естетически словесен изстрел“. Ефремов си отива през 2015-а на 79 години. Споменът за него идва покрай деня на рождението му – 28-и януари, и защото свежият му лаконичен хумор така добре пасва на традициите на имения му ден Трифон Зарезан.

Оставил своите над 120 хиляди афоризма в няколко книги и

родом от Монтанско, е номиниран от Независимия съюз на българските писатели за престижната награда на името на големия български журналист Райко Алексиев.

Сътрудник на хумористичната редакция на БНР, Ефремов иницира идеята за тритомното издание – алманах с името на рубриката, в която сам се представя, „Законите на Мърфи“.

Неговите пет сборника „Трифонизми“ продължават да радват ума с уникалните хрумки на своя любопитен автор. Приживе Ефремов дарява свои книги за фондовете на ОБ „Искра“ и фирмената библиотека на „Арсенал“, където откриваме собственоръчното му послание с автограф: „С уважение към читателите на фирма „Арсенал“! 29.04.2006 г., Казанлък“.

Всяко племе е буйно, докато има вино... руйно.

КОНЦЕНТРАЦИЯТА не се постига с концентрати.

Честите наздравиви не са добри навици.

СТУДЕНТ: Сесията успешно избута с две дамджани домашно и два свински бута.

ВЛЮБВАНЕТО до уши понякога излиза през носа.

Човек живее с Надежда, докато не се появи някоя по-засушна Вяра!

СОБСТВЕНАТА опора е най-сигурната подкрепа.

В МОРЕТО НА ЖИВОТА: Цаци, избягвайте да хулите... акулите!

Захарните обещания раждат горчиви усмивки.

Животът ни е невъзможен, защото е безбожен.

Трифон Ефремов, из „Трифонизми V“

Посвещение за арсеналци в последното дарение на Трифон Ефремов за фирмената библиотека

периода от местната преса, през „Смях“, „Ретро“, „Минаха години“ и „Втора младост“ до култовия „Сършел“, Трифон се помни като един по-скоро затворен в себе си човек, под късата периферия на чиято шапка на скромен интелегент от 1980-те надзърта леко сърдит, овладяно ироничен поглед.

За успехите си в трудния жанр на краткото слово икономистът от „Арсенал“ и ДСК,

ЗА ВИНОТО: С ЛЮБОВ И БЛАГОВОЛЕНИЕ

Инж. Станчо Пенев е всепризнат в Казанлък /и не само/ консултант по вината. 17 години до закриването на местния Винпром той е директор на завода. Десетилетия наред направата на всяко уникално домашно вино в Долината е

на хората да произведат качествен продукт и въпросите, които се раждат у тях, докато приготвят виното си, ми дават импулс да ги консултирам, да бъда коректив, „лечител“ на вината им. Но само в стадия на възможната от мен намеса!

Винаги е било удоволствие за мен да споделям с хора, които опитвайки различни вина, казват не просто „виното е хубаво“, а анализират: „Откривам нюанса на дъб... захаросани плодове... интензивен аромат на дребни червени плодове – касис, къпина, черница... по-меки танини и свежест!“

Станчо Пенев, в средата, в журито по време на дегустация на вина в Бузовград, 2024 г.

Виното е поезия! Тържество и благоволение пред него! В България сме щастливи да имаме вина от широк спектър с изключителни, несравними с никоя друга страна, героарни вина, благодарение на перфектните ни

Виното е Поезия

Празник, и то какъв! Иска ми се да напиша нещо хубаво, запомнящо се... Но не се получава! Толкова и мога. Та, за стимул решавам да си силя заша вино! Първа, втора, трета... Вино – музика, поезия, картини, спомени, любов... И така, за виното!

Древна е науката за неговото производство. И са различни методите за приготвянето, съхранението, културата на консумацията му... Но и непознаването сред широката публика на химичните и биологичните процеси, които протичат във виното, са големи. Това знам от опита си. И затова помагам. Старанието

Аз съм един от плеядата колеги, с които заедно и ежедневно отстояваме и доказваме високото ниво на българското вино, чието грозде е придобило героарни* характеристики, доказало е своята уникалност! Работя с хора, спазвайки традицията на домашното вино, натоварена с много фолклор. Това са любители на божествената напитка – хора с хоби или фамилна носталгия. Но, днес и сега това са нови хора – образовани, интелигентни, естети, умни и четящи. Участвам в много дегустации по места в нашата Розова долина. Виждам, усещам високото ниво на културата на правене на вино.

Виното не е хранителен продукт! То притежава всички достойнства на хранителен ката-

ловози насаждения, дело на предприемчиви българи и отлични енолози!

Първи февруари – Трифон Зарезан, е време да отдадем уважението си към лозата и виното.

Да пием за добрите хора! На здраве!

Станчо Пенев инженер, технолог, енолог, казанлъчанин

* В света на виното „героар“ е многопластова концепция за отношенията между земя, лоза и човек.

Страницата подготви: Диана Рамалиева

ВЕКЪТ С КОЛЬО РАЧЕВ: И СЕ РАЖДА ЛЕГЕНДА

100 години от рождението на Никола Рачев, основател на фолклорния ансамбъл на „Арсенал“ честваха през декември 2024 г. неговите последователи от Казанлък и дейци от читалището в родното му Голямо Дряново. Спомените за него преливат от разкази и снимки, прилежно запечатили един пълно осмислен живот в страниците на личните му албуми, които отгърщаме заедно със семейството на сина му Стефан и снахата Донка край огъня на фамилната им къща в Енина. „Беше пълно с медали!“, спомня си Стефан, не без съжаление, че не е запазил всичко от баща си. Радва се, че Голямо Дряново съхранява в читалищна изложба част от ценните фотооригинали с образа на Кольо Рачев, а в домашните скринове са подредени албумите му, очертали географията на родния танц в концерти по различни европейски точки: Рим – Верона – Милано – Босфора – Виена – Букурещ – Лондон – Прага – Испания – Ирландия... Част от тях Рачев отиграва в състава на националния ансамбъл „Филип Кутев“ като един от неговите пионери в началото на 1950-те. Други черно-бели фотографии разказват историята на арсеналския фолклорен състав, поет от Рачев през 1948-а, година след инициативата на Димитър Добрев – Лъвчето, събрал първите заводски танцьори. След 12-годишно софийско прекъсане, последвало специалната покана на самия Филип Кутев към Кольо и още няколко арсеналци, заминали в трупата му, през 1964 г., Рачев се връща в художествената самодейност на оржейницата като щатен хореограф и вдъхновител на ансамбъла на „Арсенал“, наследен през 1978-ма от неговия ученик Христо Стоянов, днешният главен художествен ръководител на арсеналските фолклорни формации.

За Бай Кольо, както го наричат близките му съвременници, всичко започва с „Голямодряновската тройка“ през 40-те години на миналия век, когато за-

Никола Рачев пред Айфеловата кула при турнето на Националния ансамбъл на Филип Кутев в Париж

едно с Петър и Тотьо Бумбалови създават първата любителска група в родното село и бързо трупат награди на общинско, окръжно и републиканско ниво, каня ги даже за участие и в Първия световен младежки фестивал в Прага през 1947 г. и оттам тръгва още по-голямата им популярност. Техни познати от онова време говорят за Кольо Рачев като „танцьор, който не стъпва по земята“, а студийен фотограф отпреди над 70 години е „щракнал“ за албума младите ергени с опнати като струни тела в потури, елечи и запрятнати ръкави на ризите, ведно с гордите лица под накривените за снимка калпаци, накинчени с рози. Никола има двама братя и две сестри. Родът, с корени в габровските села Топлеш и Врабците, дошъл през Балкана. Братята също играят. Всички са „сръчни в краката“. Домакинът

ни Стефан много време тича по игрището с арсеналския футбол отбор, докато работи в Заводите 2 и 5 цели 35 години. Още по-добър на терена е синът му Емо, ярката звезда на „Розите“, с която се простихме внезапно през 2018-а.

Талантът носи и внукът с името на дядо си, Николай, който завършва народни танци в Хореографското училище в София. „Снимката“ на интересната фамилия е нищо без мама Надка. С нея Кольо се намира покрай „Тройката“, на сватба. Взима я 17-годишна. Любима актриса на самодейната сцена в Енина, славна изпълнителка на Чудомировите разкази, майсторка по наследство на захарните петлета и шекерните ябълки, Надка е точната съпруга за увлечения от танците Никола. Първото им дете е покойната вече Росица, скоро след чиято

Синът Стефан и снахата Донка разказват с обич за своя именит родственик

кончина преди четири години, си отива и майка ѝ. В началото семейството живее ту в София, ту в Казанлък, но накрая се прибират в родната на Надка Енина, където трупат богатство от приятели, с които е винаги пълна къщата им. Надка е работила в Завод 3 на „Арсенал“.

Стефан има ярки спомени с танцьори на гости у тях. Баща му

обичал да разказва интересния си живот, помни Донка, която нарича свекъра си „скъп приятел“. Той често се връщал към началото на кариерата си, когато легендарният Филип Кутев отишъл в Голямо Дряново да го иска в София, а баща му рекал:

Той, Кольо, ще играе, но какво ще работи!?

Оттам нататък Кольо Рачев все работел, докато играе. Или обротно. Като всички щастливи хора, за които хобито става професия. Нашенецът отива в националния ансамбъл на Кутев, събран в началото на 1950-те от талантливи играчи в обиколки из цяла България. Забелязан е след редица успехи с арсеналския състав. Кутев взима и най-добрите му музиканти – гайдарят Коста Александров, гъдуларят Еленчо Недялков и певците Марийка Лалева и Янка Томова. Това става възможно, защото още същата есен на 1948-ма, в която Никола поема състава, трупата печели първо място при оркестрите и второ в танците от републиканския фестивал. Рачев е награден от ръководството на оржейницата, а арсеналци получават покана и играят пред Георги Димитров на Петия конгрес на БКП в края на годината. Никола гледа в бъдещето – бързо набира млади танцьори и през 1949-та съставът става околийски първенец, а следващата година печели надпреварата при работническите колективи в страната.

София го зове

При Филип Кутев дошли хора от цяла България, всеки със своите песни и танци от различните етнографски области. Идват самодейци, полагат изпит, работят като професионалисти. Така дошла и тракийската певица Недялка Керанова, разказвал Бай Кольо. Ансамбълът обикалял цял свят. Единият от личните албуми на Рачев е само снимки от турнета с него в чужбина. Снимка пред Миланската скала, снимка от града на Жулиета – Верона, снимка от Оксфорд... После – пак София. В дома си в столицата казанлъчанинът посрещал щедро роднини и приятели от цяло Казанлъшко, понякога нямащо място камък където да хвърлиш, спомня си Стефан. В Енина пък, у тях, идвал солистът на националния ансамбъл Иовчо Караиванов. Веднъж огласил цялата махала. Но тя била свикнала – музикални гости у кошмите идвали често. Лично приятелство го свързвало с с големия певец Груйчо Дочев.

Дългият арсеналски период на Бай Кольо го направил известен в града и околността. Понеже той бил и кувер в родното Голямо Дряново, веднъж в два дена полунощ с Енчо Войновски тръгват на серенада с хлопките от градския център

чак до казанлъшката гара, та дошла милицията – шумът бил

Средиземноморските страни в испанската Мурция през 1972-ра, партийните шефове извадили танцьори от състава и записали на тяхно място външни хора. „Не!“, - отсякъл Бай Кольо, - без играчите си и аз не тръгвам!“. И се преборил.

Имал свой собствен подход и в хореографията. Държал много на уникалното „Двойно трополене“, което другаде не се играе. Автор е на „Лисиче“, „Койчево“, „Казанлъшко мъжко“, „Розобер“, „Казанлъшка срифта“. Оставил е свои танци в „Сватосване“, „Шопско младежко надиграване“, а за неговата „Шипченска легенда“, посветена на хайдутина Пеню Чернеолу, фамилията още различава легенди.

„Татко е самоук“, обяснява просто синът Стефан. Кое то не пречи да работи професионално. С него арсе-

Голямодряновската танцова тройка, от ляво надясно: Тотьо Бумбалов, билкар, Никола Рачев, Петър Бумбалов
Снимки: Личен архив Никола Рачев

ужасен. Енчо избягал, но Кольо давал обяснения. Като разбираят, че е ръководител на арсеналския състав, милиционерите го пращат „тихо и кротко“ да си ходи без последствия. „Как така

налската фолклорна формация участва в програмата на Световния младежки фестивал 1968-а в София. Печелят златни медали от Втория, Третия и Петия републикански фестивали и получа-

За люляци в Габровския Балкан, 1942 г. 18-годишният Никола е първият разво

ва статут на „Представителен колектив на НРБ“. Обикаля цяла Източна Европа. Връщат се първи от Кошице, Чехословакия, и Корк, Ирландия. За 25-годишния юбилей на ансамбъла през 1973-та Никола Рачев е отличен с орден „Кирил и Методий“ II степен.

„Ех, защо не опазихме всичко“, чуди се Стефан. Но албумите са тук, има филм на казанлъшка телевизия и записи на ДАНПТ „Филип Кутев“ като „Тракийска сватба“, където Рачев играе свекърът. Жив е и споменът за малките и големите събития от творческата история на заводския народен състав. Като хилядното празненство за Деня на машиностроителя на Тублата под Енина

Пеша до Габрово всяка седмица

Необичайното в живота на Кольо Рачев почва още в младежките му години. Първо е обущар в Габрово и всяка седмица се прибира до село пеша. В неде-

тихо, с тия лопки?!...“, запитал виновникът, та се наложило милионерската кола да го кара до къщи.

В старателно, собственоръчно надписан албум „Филип Кутев“, Никола Рачев е залепил снимки за спомен от турнета с ансамбъла по целия свят

– от Александрово и Габарево до Мъглиж. Основател е и на ансамбъла на Павел баня, разказва семейството му. И още, той е боец за каузата: преди заминаването на арсеналци за фестивала на

през 1970-те, когато Бай Кольо довел за радост на арсеналци легендарната Надка Караджова и целия държавен ансамбъл. И се ражда легенда.

Диана Рамналиева

